

FREDSRÖRELSEN I KUNGÄLV MEDLEMSBLAD JANUARI 2023

KALENDARIUM FÖR VÅREN 2023

Abdullah Deveci

Kurdernas situation i Syrien

Torsdag 12 januari Mimers hus.

Ingela Mårtensson (Kvinnor för Fred), **Gunnar Westberg** (Svenska Läkare mot Kärnvapen)

Kampen mot kärnvapen

Måndag 6 mars kl. 19.00. Mimers hus, Hörsal 2.

Vi lever i en tid av ökat hot om kärnvapenkrig och tal om nödvändigheten av kärnvapen-avskräckning. Ingela och Gunnar talar om det mest destruktiva massförstörelsevapen som människan uppfunnit.

Kampen mot kärnvapen

Ingela Mårtensson (Kvinnor för Fred)
Gunnar Westberg (Sv. Läkare mot Kärnvapen)

Talar om kärnvapen, det mest destruktiva massförstörelsevapen som människan uppfunnit

Måndag 6 mars kl. 19.00
Mimers Hus, Hörsal 2

Välkommen!
Fredsrörelsen i Kungälv
I samverkan med SV Väst

Camilla Orjuela

Svält och hunger i världen

Torsdag 20 april kl. 19.00. Mimers hus, Hörsal 2.

Camilla är professor vid institutionen för Globala studier vid Göteborgs universitet. Hon talar om att svält och hunger kan ses som en typ av våld som beror på mänskliga handlingar eller brist på agerande.

Mötesplatsen

Varje tisdag fr.o.m. 24 januari kl. 18-20 på Equmeniakyrkan.

Du är alltid välkommen som volontär!

Årsmöte

Torsdag 25 maj kl. 19.00. Hembygdsgården Fästningsholmen.

Med samtal om *Hopp – vägen till fred och en bättre värld* (Lars Lilled och Åse Hansson).

Fredskonsert med utdelning av Fredkullapriset 2023

Tisdag 13 juni. Equmeniakyrkan.

2023-01-18

Fredsvänner,

Välkomna till ett nytt år med Fredsrörelsen i Kungälv. Många av oss träffades redan den 12 januari då Abdullah Deveci gav en intressant föreläsning om den aktuella situationen i Kurdistan. Kurdernas utsatthet och det bristande internationella stödet blev tydligt. Samma kväll hängdes en docka föreställande Turkiets president Erdogan upp utanför Stockholms stadshus.aktionen ska ha utförts av en grupp med kurdiska kopplingar, som en protest mot Sveriges Natoansökan. Oavsett vad vi tycker om aktionen, så måste vi försvara yttrandefriheten. Yttrandefriheten är ett av demokratins grundfundament. Från turkiskt håll hördes givetvis bara fördömanden, men att aktionen även från svenskt styrande håll fördömdes utan en kommentar om vår demokratis värnande av yttrandefriheten är en mycket oroande signal.

Samtidigt som våra blickar har varit riktade mot Ukraina har i skymundan andra konflikter fortsatt – exempelvis konflikten mellan Israel och Palestina. 2022 var det dödligaste året på 14 år på Västbanken. Det svenska biståndsorganet Sida har länge bedrivit utvecklingsarbete i Palestina; målet har varit en fredlig och hållbar tvåstatslösning grundad i

internationell folkrätt. Sida har även bedrivit humanitärt bistånd - var fjärde palestinier bedöms leva under fattigdomsgränsen och behöver därför det humanitära stödet. I detta läge är det bara att beklaga att biståndsbeloppet från Sida till Palestina från och med i år beslutats minska med mellan 40 och 60 procent. Ett beslut som kan komma att innebära ökat lidande för det palestinska folket.

I förra Medlemsbladet redovisade vi den tidigare regeringens svar på våra frågor om Sveriges omsvängning i sin syn på kurdiska organisationer i samband med sin Natoansökan, samt varför Sverige inte krävt förbehåll mot kärnvapen på sitt territorium. I detta Medlemsblad redovisar vi de svar vi fått från övriga riksdagspartier (C, KD och V).

Vi fortsätter att följa krigsutvecklingen i Ukraina och hoppas att inriktningen mot "seger" också ska komma att omfatta samtal om "fred". Vårens programpunkter kommer att handla om allvarliga ämnen för mänsklighetens överlevnad, men också ämnen som ska inspirera till hopp och livsglädje. Hoppas vi ses – välkommen!

Åse

KURDERNA I SYRIEN

I ljuset av att västvärlden är koncentrerad på Rysslands anfallskrig i Ukraina har Turkiets ställning stärkts medan de syriska kurdernas position har försvagats. Turkiets president Erdogan har vid flera tillfällen den senaste tiden hotat med att ytterligare skärpa sina angrepp mot kurderna i norra Syrien. Nu finns det bedömare som tror att ett angrepp från Turkiet kan komma att anstå till efter det turkiska presidentvalet i juni. Anledningen skulle vara att Syriens president al-Assad och Erdogan först behöver bli "vänner". Men efter att Erdogan har kallat den syriska presidenten för "terrorist" och aktivt har stöttat hans fiender under kriget, är detta förmodligen inte enkelt ordnat.

En som strävar efter att få al-Assad och Erdogan att närma sig varandra är Putin. Putin

behöver dessa båda länder som sina allierade, han har inte så många vänner kvar i världen. Både den syriska och den turkiska regimen betraktar kurderna i Syrien som ett hot mot sina intressen, och Putin ser sin möjlighet att spela en roll i deras kamp mot dessa kurder. Det finns band sedan tidigare mellan Ryssland och Turkiet: ingen av Turkiets tidigare inmarscher i norra Syrien hade kunnat ske utan Moskvas tysta medgivande. Även Ryssland och Syrien har gemensamma intressen: de vill få bort USA, kurdernas främsta allierade i deras kamp mot IS, så att Assadregimen kan återta kontrollen över hela territoriet.

I det triangeldrama som nu pågår i Syriens nordöstra hörn – mellan Turkiet, Ryssland och USA – riskerar kurderna att offras, vilket har skett förr.

(Källa: UI dec. 2022; DN jan. 2023)

ISRAEL OCH PALSTINA

Den israeliska ockupationen av Palestina bryter sedan många decennier mot folkrätten. Olika processer har pågått för att få till en fredlig lösning. Det första palestinska upproret, intifadan, inleddes 1987 och pågick fram till att Osloavtalet undertecknades i augusti 1993. Den andra intifadan började efter att fredsprocessen strandat sommaren 2000 och pågick fram till 2005. Inget av dessa uppror har emellertid inneburit någon bestående skillnad för palestinernas situation. Men nu pyr missnöjet återigen. Det råder inget stabilt läge i Palestina, exempelvis har det inte hållits några allmänna val sedan 2005, president Abbas har lågt förtroende och det råder en ständig konflikt mellan Hamas, som styr i Gaza, och Fatah, som styr på Västbanken.

Efter det senaste valet i Israel består Netanyahu's regering av extremister på den yttersta högerkanten och den som får ansvar för Västbanken, polisminister Ben-Gvir, förespråkar bland annat att polis ska ha rätt att skjuta ihjäl palestinier helt åtalsfritt. En färsk opinionsundersökning visar att en

majoritet av palestinierna nu är för en tredje intifada.

Omvärlden behöver snarast visa sitt stöd till palestinierna. Palmecentret har listat fyra saker vi kan göra för att visa vår solidaritet:

- synliggöra palestiniernas verklighet
- höra av oss till en riksdagsledamot
- hålla oss uppdaterade
- swisha en gåva

Freds rörelsen i Kungälv har visat sin solidaritet genom att vid flera tillfällen genom åren arrangera seminarier och möten om palestiniernas verklighet; vår tidigare ordförande Evert Svensson har varit, och är, särskilt engagerad i det palestinska folkets kamp och har bland annat skrivit boken Vägen till Palestina.

Nu i dagarna har föreningen skickat följande uttalande till ledamöterna i Riksdagens Utrikesutskott:

Sedan Benjamin Netanyahus nya regering tillträdde i Israel vid årsskiftet har politikerna alltmer tagit kontrollen över domstolarna, och spänningarna mellan Israel och Palestina har ökat efter regeringens uttalade avsikter att stärka bosättningarna på den ockuperade Västbanken. Den palestinska befolkningens utsatthet och brist på framtidstro kan nu komma att utgöra grogrund för en ny intifada, ett tredje palestinskt uppror. Sveriges riksdag och regering måste nu agera: skarpa uttalanden måste göras mot Israels politik gentemot palestinierna – exempelvis bör också handel med varor från bosättningsområden omedelbart stoppas.

Vidare, för att hålla oss ”uppdaterade” har vi bjudit in en expert från Palmecentret att i höst hålla en föreläsning här i Kungälv om situationen för palestinierna.

Till sist, att ”swisha en gåva” kan vi alla göra, både enskilda medlemmar och föreningen: 123 240 60 72 - märk med ”Palestina”.

(Källa: UI jan. 2023; DN jan. 2023; Palmecentret jan. 2023)

KÄRNVAPEN

Om Sverige blir Natomedlem, kommer vi då att kunna säga nej till kärnvapen på svensk

mark, och hur ska Sverige förhålla sig till deltagande i Natos gemensamma kärnvapenaktiviteter? Stoltenberg, generalsekreterare för Nato, har sagt att ”ingen i Nato kan tvinga på Sverige kärnvapen”. Hur förhåller det sig?

Kärnvapen är en central komponent i Nato, där försvaret utgår från kärnvapen, konventionella vapen och missilförsvar, och det är USA som dikterar Natos kärnvapenpolitik. Det finns en *strävan* inom Nato att alla medlemmar ska delta i försvarsplaneringen för kärnvapen, även i fredstid.

USA har kärnvapen utplacerade i Tyskland, Nederländerna, Belgien, Italien och Turkiet. Vapnen övervakas av nationella soldater, men USA hävdar att vapnen är under amerikansk kontroll. De *bilaterala avtalen* som reglerar kärnvapnen är hemligstämplade, och utplaceringen av vapnen har inte föregåtts av demokratiska beslut.

Sammanfattningsvis kan man säga att det inte är något krav från Nato att man ska placera kärnvapen på sitt eget territorium; länder som vill ha kärnvapen reglerar det genom ett bilateralt avtal med USA. Många länder inom Nato har stiftat en lag mot placering av kärnvapen på sitt territorium, samma sak är möjlig att göra för Sverige vid ett inträde i unionen. En policy i stället för lag, som exempelvis Danmark och Norge har, kan mycket enklare ändras i tider av ökad spänning. *Sverige bör alltså instifta en nationell lag som förbjuder kärnvapen på svenskt territorium, både i freds- och krigstid!*

Sverige har uttryckt att man vill vara del av Natos gemensamma kärnvapenplanering och kärnvapenövningar; inte heller detta är något som Sverige måste, det är ett frivilligt åtagande. Sverige skulle i stället kunna välja en helt annan väg: genom att skriva under FN:s konvention om förbud mot kärnvapen skulle det bli olagligt för Sverige att delta i Natos kärnvapenrelaterade aktiviteter, det skulle också ge Sverige ett lagligt bindande uppdrag att driva på för nedrustning både

inom och utanför alliansen. Det finns inget juridiskt hinder för Sverige att välja denna väg.
(Källa: Svenska Freds jan. 2023)

SVERIGES NATOANSÖKAN – SVAR FRÅN RIKSDAGSPARTIER

I samband med ansökan om Natomedlemskap har Sverige tagit avstånd från den kurdiska rörelsen YPG och dess politiska gren PYD, och det är osäkert om kärnvapen kommer att förbjudas på svenskt territorium i framtiden. Fredsrörelsen i Kungälv har därför ställt frågor till riksdagspartierna om hur de ser på den här utvecklingen. I förra medlemsbladet redovisade vi Socialdemokraternas svar, här redovisar vi övriga svar som inkommit.

Hur motiverar ert parti regeringens uttalande att Natoansökan ska vara utan förbehåll? Både ÖB och försvarsministern har framfört att man i ansökan inte vill ställa krav på att kärnvapen inte placeras på svensk mark.

Centerpartiet (Daniel Bäckström genom Kerstin Lundgren):

- Ansökan lämnades in av Ann Linde och det var på den grunden vi fick s.k. invitee-status. Det var en ren ansökan, utan några förbehåll. Den har i sin tur nu ratificerats i 28 av 30 parlament. När Sverige lämnat in vår ratifikation i DC och vi och Finland tillsammans blivit medlemmar har vi att diskutera med Finland och Norge om vi skall göra en ensidig deklaration om bl. a. detta. Vi utgår från att detta kommer att ske.

Kristdemokraterna (Camilla Brodin genom "Erik"):

- Vi följer praxis för NATO-ansökningar. Där sker först en så kallad ren ansökan. Efter denna ansökan/i nästa steg kan Sverige fastslå förbehåll på samma sätt som exempelvis Norge och Danmark gjort gällande kärnvapen eller baser på eget territorium.

Vänsterpartiet (Samuel Gonzalez Westling):

- Sverige ska inte ha kärnvapen på svenskt territorium och vi ska heller inte ha några permanenta Natobaser. För Vänsterpartiet är det en självklarhet att Sverige ska ställa sådana krav i samband med ett svenskt Natomedlemskap.

Hur motiverar ert parti att regeringen tar avstånd från den kurdiska milisen i Syrien, YPG, och deras politiska gren, partiet PYD?

Centerpartiet (Daniel Bäckström genom Kerstin Lundgren):

- Regeringen ska fullfölja det avtal som slöts mellan Sverige, Finland och Turkiet. Regeringen har mig veterligen (när jag frågat ansvariga och lyssnat på Lördagsintervjun) inte tagit avstånd från, men väl uttalat att man avser "hålla ett avstånd till" YPG och PYD. De markerar mot alla kopplingar till terrorklassade PKK. Från vår sida utgår vi ifrån att regeringen följer det avtal som slöts i alla delar, även ifråga om YPG/PYD. Vi är också tydliga med att PKK är terrorklassade av EU och det följer vi.

Kristdemokraterna (Camilla Brodin genom "Erik"):

- Vi ber att få hänvisa till statsministerns uttalande i denna fråga. Ni kan se ett sådant uttalande via denna länk: [Kristersson: "Inget nytt att vi tar avstånd från YPG och ... - tv4.se"](#)

Vänsterpartiet (Samuel Gonzalez Westling):

- Det är tydligt att regeringen viker sig för Erdoğan's krav. När Turkiet bombar civila mål i Syrien och Kurdistan ringer den svenska regeringen Bryssel för att fråga EU vad man ska tycka samtidigt som vi stödjer angriparen Turkiet med vapen. Sverige ska ha en självständig utrikes- och säkerhetspolitik. Den här regeringen har visat motsatsen.

NU ÄR DET DAGS ATT BETALA MEDLEMSAVGIFTEN FÖR 2023

Medlemsavgiften är 150 kr per person. Pengarna sätts in på vårt plusgirokonto 786201-4

Glöm inte att skriva namn och mejladress

Värva gärna en vän, vi behöver bli fler

PlusGiro	INBETALNING
Medlemsavgift 2023: 150 kr per person	Till Plusgirokonto 78 62 01 - 4
Meddelande till betalningsmottagen:	Betalningsmottagare (endast namn):
Person 1:	<i>Fredsrörelsen i Kungälv</i>
Mejladress:	Avsändare (namn och postadress):
Person 2:	
Mejladress:	